

BERICHTEN

schietbanen onder de voet

DM

Een milieuwerkgroep is bezorgd over de gevolgen van het afstoten van een militair oefenterrein. Dat is iets wat je niet zo vaak meemaakt. Toch is daar bij het schietbanenterrein in het noorden van Berkheide (Katwijk) wel reden toe. Militairen blijken zich in een natuurgebied veel ordentelijker te kunnen bewegen dan wandelaars, waarmee geenszins gezegd is dat dit regel is.

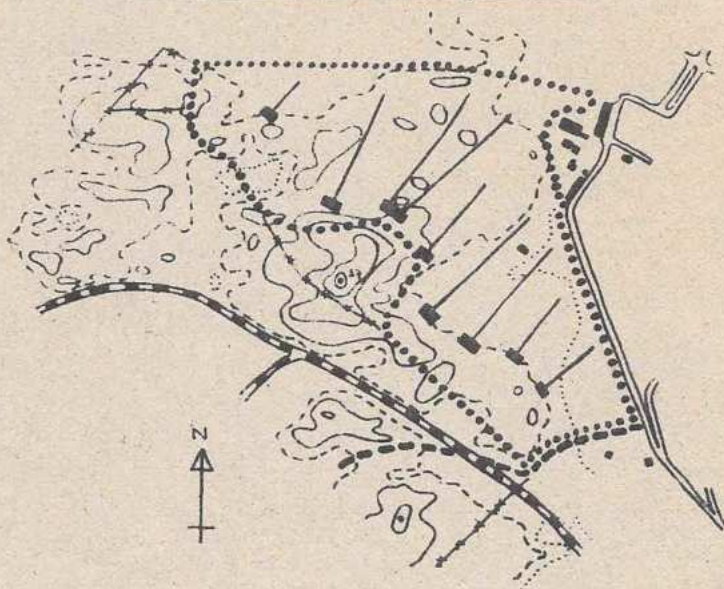
Toen Defensie het terrein ruim twee jaar geleden 'vrijgaf' - hetgeen ongelukkig genoeg met kapitalen in een Katwijkse nieuwsblad vermeld moest worden - werd een vrijwel ongestoord duinterrein aangetroffen.

Het terrein valt uiteen in twee landschapstypen, te weten een heuvelachtig duinmassief (zuid) en een meer vlak terrein (noord). De vaak steile noordhellingen van het massief herbergen de karakteristieke soorten als Geelhartje, Vleugeltjesbloem, Ruige Scheefkelk en Mannetjesereprijs, en ook de Scherpe Fijnstraal en de voor dit terreintype zeldzame Keverorchis. Op de meer open plekken vinden we het vrijwel tot het duindistrikt beperkte Ruw Gierstgras, terwijl de Duinaver massaal voorkomt.

Op het vlakke deel vinden we een vegetatietype dat sterk afwijkt van de rest van Berkheide. Hier komen een aantal kalkmijdende soorten voor als Zandblauwtje, Hazepootje, Schapezuuring, Klein Tasjeskruid, enz., temidden van een weelderig ontwikkeld dek van mossen en korstmossen (o.a. het niet algemene Etagemos). Een dergelijk ver in de successie voortgezet maar voor betreding zeer kwetsbaar vegetatietype wordt in Berkheide nergens anders aangetroffen.

Voor de vogels betekende het een veilig toevluchtsoord. Zo zijn er broedgevallen waargenomen van de Boomleeuwerik, de Kuifleeuwerik en de Torenvalk, en tevens veel broedparen van de 'gewonere' soorten als Fitis, Kneu en Roodborsttapuit.

VOORM. SCHIETERREIN

Door de huidige wijze van beheer, d.w.z. géén beheer, neemt de rijkdom aan levensvormen verbijsterend snel af. Het is intriëst te moeten vaststellen hoe door ongecontroleerde recreatie vanuit Katwijk het gebied onder de voet gelopen wordt. Op tal van plaatsen vertoont de af-rastering gapende openingen, waardoor men zich vrijelijk toegang verschaft. Wat er dan met de in het zomerseizoen zo fragiele korstmossen gebeurt en met de steile en daarom aantrekkelijke hellingen laat zich raden.

Deze gang van zaken steekt wel erg schril af tegen het advies van de Commissie Waterwinning Duingebied Zuid Holland, die het terrein de functie van natuurgebied toebedeelt.

Op dit moment is nog niet met zekerheid bekend welke instantie het toekomstig beheer over het terrein zal gaan voeren. Onderhandelingen zijn nog gaande. Staatsbosbeheer staat als eerste in de rij van gegadigden. Wie echter denkt dat bij overname door SBB de natuurlijke waarden van het gebied zijn veiliggesteld komt bedrogen uit. SBB heeft zo z'n eigen ideeën over een geëigend beheer. Zwaartepunt in dat beheer dat hier van belang is, is het invoeren van een

zonering van de recreatie, hetgeen op zich een goede zaak is. Het effect van een dergelijk beheer is dat de gebieden die het verst van woonkernen afliggen de minste recreatiedruk krijgen, waardoor een ongestoorde ontwikkeling mogelijk is. In dit geval heeft zo'n maatregel echter een averechts effect, omdat dan het meest gave deel van Berkheide aan de recreatie wordt prijsgegeven. En waarom? Om de stukken die al aan de recreatie bezwaken zijn te ontlasten? Een riskante zaak als men bedenkt dat met de ontwikkeling van een gebied met de kwaliteiten van het schietterrein al gauw zo'n 100 jaar gemoeid zijn, als zo'n ontwikkeling al plaats vindt. Vanuit de visie van zonering heeft SBB op de steile hellingen paden voor uitkijkposten gepland en een speelweide op het vlakke terreindeel.

Ondertussen gebeurt er nog niets effectiefs om het terrein te beschermen, al was het maar tot op het moment dat er een definitieve bestemming voor het gebied van kracht wordt. Honden worden uitgelaten, kinderen zijn uitgelaten, hellingen worden beklommen en benzinetanks leeggereden. Wie durft hen ongelijk te geven?

reorganisatie drinkwatervoorziening N-H JL

De reorganisatie waartoe inmiddels door Provinciale Staten besloten is, is gebaseerd op de waterleidingwet van 10 september 1975. Hierin wordt een reorganisatie voorgestaan ten behoeve van de doelmatigheid in de drinkwatervoorziening. Dit betekent in feite een concentratie: bedrijven dienen ten minste 100.000 aansluitingen te hebben en een jaarverbruik van 10 tot 20 miljoen m³. Voorts is vertikale integratie gewenst (winning en distributie in één hand).

Specifieke provinciale uitgangspunten zijn bovendien:

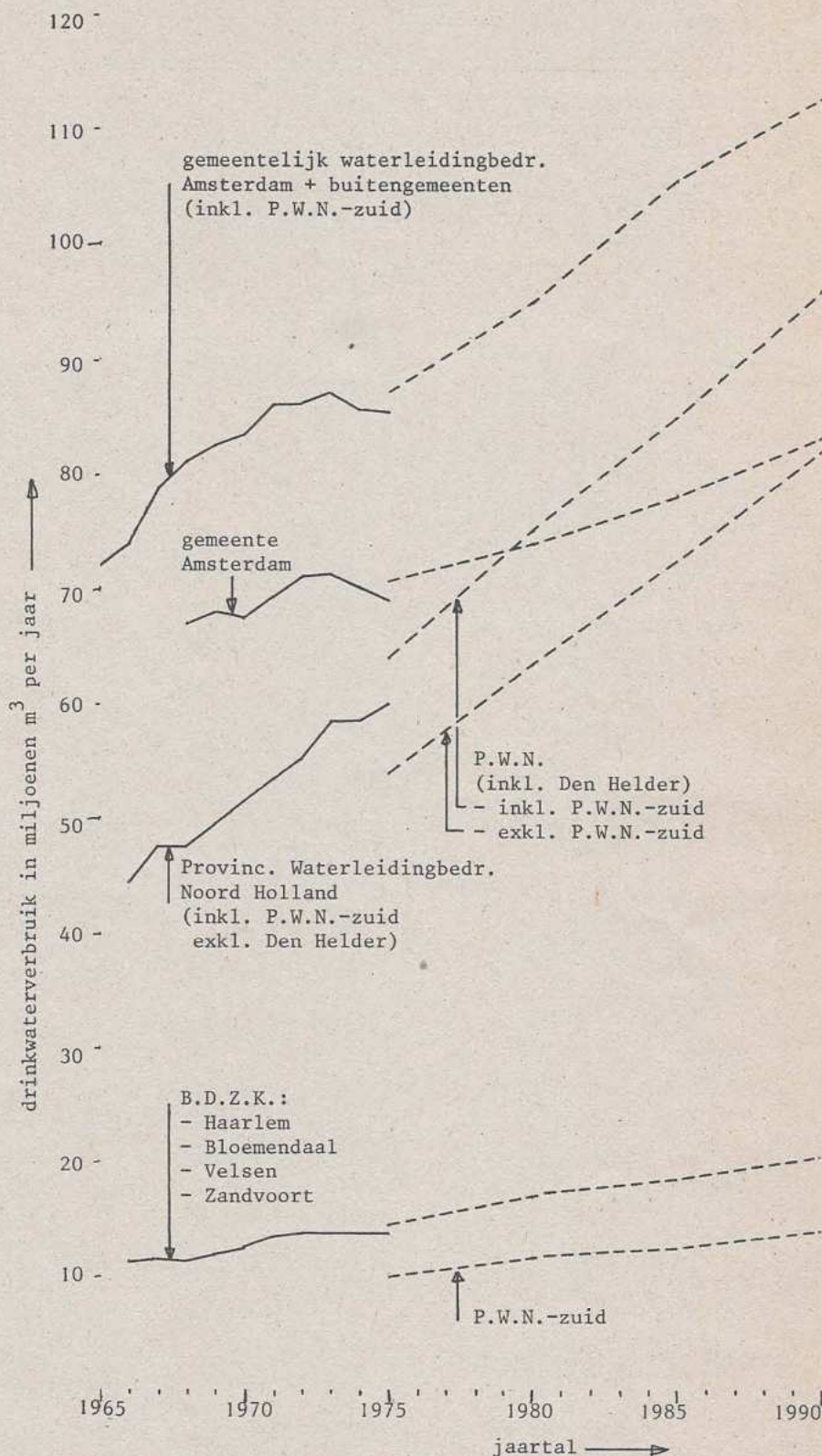
- Op de eerste plaats de hoge technische eisen die tegenwoordig aan waterwinning (met name van oppervlaktewater) gesteld worden, de infiltratie hiervan in de duinen (o.a. bezuiden het Noordzeekanaal) en het terugwinnen van het geïnfiltreerde water. Dit vereist in de ogen van de provincie grote bedrijfseenheden en stelt bijzondere eisen aan het bedrijf.
- Voorts worden een groot aantal overige specifieke uitgangspunten gehanteerd zoals: eenheid van tarieven, personeelsbelang, flexibiliteit (bijv. bij vestiging van bedrijven).

Het provinciale besluit houdt in dat de watervoorziening in de hele provincie door het PWN (Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord holland) verzorgd wordt, behalve Amsterdam (inkl. Diemen en Muiden) en Hilversum (Waterleidingbedrijf Midden Nederland).

Met name de B.D.Z.K. (Belangengemeenschap Drinkwatervoorziening Zuid Kennemerland: Haarlem, Zandvoort, Velsen en Bloemendaal) heeft hiertegen protest aangetekend. Zij willen zelfstandig blijven, omdat ze tesamen juist aan de minimeis voldoen.

watervbruik N-H JL

In de provinciale nota betreffende de reorganisatie van de drinkwatervoorziening is een overzicht opgenomen van het waterverbruik in de verschillende leveringsgebieden vanaf 1966. Tesamen met de cijfers uit de jaarverslagen van de Amsterdamse waterleiding, het PWN, en de

Drinkwaterverbruik en -prognoses in de 3 belangrijkste verzorgingsgebieden in Noord Holland 1965 - 1990; het verzorgingsgebied Vis zowel bij Amsterdam als bij P.W.N. vermeld en bovendien apart omdat nog onduidelijk is waar dit in de toekomst bij zal horen.

provinciale nota over de WRK - III is hiermee een aardig overzicht te krijgen van het waterverbruik in de provincie Noord-Holland. Deze zijn weergegeven in de bijgaande grafiek. Voorts zijn een aantal prognoses bekend. Voor het gebied ten zuiden van het Noordzeekanaal (van belang i.v.m. mogelijke infiltratie van de Kennemerduinen) zijn deze cijfers:

Voor de BDZK: in 1975 verbruik 13,7 miljoen m³, prognose voor 1990: 20,4 miljoen m³. Voor de Meerlanden (PWN-zuid): in 1974 verbruik 10,6 inkl. Schiphol, prognose voor 1990: 14,0 miljoen m³.

Dit alles zou voor het grootste gedeelte (33,2 miljoen m³) geleverd moeten worden door infiltratie in de Kennemerduinen (of een ander duingebied in de buurt).

provincie N-H kocht duinterrein

JL

Een duingebied ten noordoosten van Zandvoort, ter grootte van 350 ha, is door de provincie Noord-Holland gekocht voor de somma van 12 miljoen gulden. De overdracht heeft in november 1977 plaatsgevonden. Het beheer van het gebied is in handen gegeven van het PWN.

Over de bestemming van het terrein is op dit moment slechts globaal iets bekend. Het zuidoostelijk deel, grenzend aan CRM's natuurreservaat "Middenduin" krijgt de bestemming natuurbehoud. Het noordwestelijk gedeelte, in de buurt van de inmiddels gesloten vuilstortplaats van de gemeente Bloemendaal, krijgt de bestemming recreatie (camping). Het overige deel zal bestemd worden voor waterwinning c.q. infiltratie. Dit zou een alternatief worden voor de infiltratie in de Kennemerduinen, welke laatste voorkomen op de lijst van Nationale Parken (waterwinning is hierin een strijdig element).

Er is weinig bekend over de zogenaamde duinen van Andriesen (naar de vorige eigenaar). Aangenomen mag worden dat het PWN een gedegen onderzoek zal doen naar de hydrologische structuur van het gebied. Of ook naar flora en fauna gekeken gaat worden is niet bekend. Het is te hopen

dat beide die aandacht zullen krijgen die ze verdienen.

duinweg op streekplan ?

JL

Op het concept ontwerp streekplan voor het Amsterdam Noordzeekanaalgebied (ANZKG) blijft ruimte gereserveerd voor een nieuwe weg naar het Zandvoortse strand, aldus een bericht in het Haarlems Dagblad van 6 juni j.l. Alhoewel de nieuwe verbinding slechts in het uiterste geval aangelegd zal worden, is de aanwezigheid hiervan op de streekplankaart toch een blijvende dreiging voor het gebied benoorden Overveen, met name voor het landgoed Lindenheuvel en 'het Vlakje' dat direct grenst aan de Kennemerduinen.

Het zal duidelijk zijn dat deze plannen van Gedeputeerde Staten uiterst kritisch bekeken dienen te worden.

Intussen lijkt het ons enigszins onwezenlijk om 'betere' verbindingen met Zandvoort aan te willen leggen, althans zeker niet om rekreanten sneller ter plaatse te brengen. De bottleneck lijkt ons eerder bij het strand te liggen. En ten behoeve van een ontlasting van de woongebieden zou veeleer een verbetering van het openbaar vervoer (met name van busverbindingen of mogelijke hergeboorte van de 'blauwe tram') nagestreefd dienen te worden.

nieuw bestuur

AS

Op 24 mei j.l. is er een nieuw bestuur van de Stichting Duinbehoud en Waterwinning gekozen. Tevens werd er een dagelijks bestuur (d.b.) ingesteld. Ziehier de namen:

dr. H.A. Udo de Haes, voorzitter
ir. W.T. de Groot, vice-voorzitter en secretaris
G. van Ommering, penningmeester
C.T.M. Vertegaal, lid d.b.
A.H.P.M. Salman, lid d.b.
prof. dr. P. Sevenster
dr. ir. J.N.J.J. Lammers
drs. G.J. de Bruyn
drs. E.H. Rookhuizen
drs. H.W.J. van Dijk
F.E.M. Steenkamp

infiltratie Kennemerduinen

KV

Kort voor het ter perse gaan van dit nummer van DUIN werden gedetailleerde plannen bekend voor de infiltratie van de Kennemerduinen en aangrenzende gebieden door de PWN. Dat er plannen in deze richting waren was al bekend (zie ook de andere berichten).

Deze plannen zullen op zeer korte termijn ingediend worden bij de Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven voor het verkrijgen van een vergunning.

Uitgangspunt is een infiltratie van uiteindelijk 36 miljoen m³ per jaar. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling deze voor het grootste deel in de Kennemerduinen en Duin en Kruidberg te laten plaats vinden. Rekening houdend met natuurwetenschappelijke, landschappelijke en recreatieve belangen werd echter besloten af te zien van enkele locaties in de Kennemerduinen. In plaats hiervan werd het duingebied ten zuiden van de Zeeweg aangekocht.

De infiltratie is in twee fasen gepland. In de eerste fase twee pannen in Duin en Kruidberg, zeven in de Kennemerduinen en dertien kleinere in de duinen ten zuiden van de Zeeweg. Voor de tweede fase zijn gepland: één gebied in Duin en Kruidberg, 3 gebieden in de Kennemerduinen en 5 ten zuiden van de Zeeweg.

Hoe het mogelijk zou zijn dat Duin en Kruidberg, dat vorig jaar door Natuurmonumenten werd aangekocht zou worden geïnfiltrateerd, is ons onduidelijk.

De inlaat van (weliswaar voor-gezuiverd) rivierwater zal zeker zeer schadelijke gevolgen hebben. Juist dit gebied waar tot nu toe alleen water is gewonnen zonder infiltratie biedt relatief goede mogelijkheden voor regeneratie van de oorspronkelijke vegetatie door beperking van de regenwaterwinning.

Het is van groot belang dat op korte termijn de verschillende natuurbeschermingsorganisaties bij elkaar komen om gezamenlijk (zeker ook in samenwerking met de directie van het Nationale Park) tot actie te komen, o.a. op basis van reeds ontwikkelde alternatieven.

Hierover meer uitgebreid in volgende nummers van DUIN.